

מנגנון

סופו

של קיסר

הידיעה היתה קטנה ומוצנעת היטב: מנהל משרד התיירות, מאיר ("כמי") דה-שליט, יצא לחופשה וקיבל על עצמו טיפול הבאת תיירים מחו"ל, לתגיגות היובל ה-20 של המדינה.

היתה זו ידיעה רבת-משמעות: היא הודיעה על הקץ שבא לאימפריה הפרטית של מאיר — האיש שהצליח להפוך את רשת משרד התיירות לממלכה רבת-תככים וכווח — על חשבון יוקר התיירות המאורגנת מבחינה ממלכתית.

"אריסטוקרט פועלי" המאבק בין ממי לבין משרד התיירות נמשך מזה שנים אחדות. החל בו השר הקודם, עקיבא גוברין, איש מפא"י, וסיים אותו בהצלחה משה קול, איש הלי"ע.

מטרת המאבק: לסלק אחת ולתמיד את השפעתו של איש-רפי דה-שליט — מה

דה-שליט

המחצב לא כל כך נורא

עוד שהוא גורם נזק לכלכלת המדינה, לדעת מנהלי המשרד. ממי (46) הוא מה שאפשר לכנות "אריסטוקרט פועלי" ישראלי טיפוסי. בן לי-משפחה מיוחסת, אביו משה הוא ציוני ותיק, משתתף-קבוע בקונגרסים ואחד מי מייסדי הרצליה-פיתוח, שהניהל, בין השאר, את היסודות למלון-היוקרה השרון השייך בחלקו הגדול, למשפחת דה-שליט. אחיו של ממי הוא הפרופסור עמוס דה-שליט, מנהל מכון וייצמן, ואחותו — ה-אוריתליט היפהפה והמצליחה תמר דה-שליט.

ממי עצמו למד בבית-הספר החקלאי בפרדס-חנה, יחד עם מיליונר אחר, אריה מכנס; השתלם בבית-הספר לכלכלה ומשפט בחשינגטון; ומ-1940 עד 1946 — התנדב לצבא הבריטי.

בשנה זו הצטרף לחברת אביו, פיתוח הרצליה בע"מ. שם מצאה אותו מלחמת העצמאות — ואומנם, ב-1948, כבר היה מאג'יסטרו של דוד בן-גוריון. עמדת-תצפית. אולי תרמה לקאריירה שלו גם ידידותו האישית עם טדי קולק, אז ממקורבי בן-גוריון. ממי הצטרף לצה"ל, קיבל דרגת סרן, אך כעבור שנה נשח את הצבא כדי ליהפך למזכיר הראשון בשגרירות ישראל בווינגטון.

היה זה תפקיד שתיק את כוחו, על אף המרחק בינו לבין המולדת. כאשר חזר, ב-1955, ארצה — קיבל משרה שנגזרה למענו על-פי מידה: עוזר למנהל-הכללי של ראש-הממשלה — למרות שאותה עת כיהן יצחק לוי כסגן-מנהל משרד ראש-הממשלה. משרתו החדשה נתנה לממי עמדת-תצפית מצויינת. משום כך, כאשר הוקמה באוק-טובר 1955 התחברה הממשלתית לתיירות, ליד משרד ראש-הממשלה, ויוחנן ביהם*

* כיום מנהל יחסי-החוקן של מוזיאון ישראל.

הפך מנהלה, תחת יו"ר המועצה טדי קולק — הבין ממי שזוהי הזדמנות בשבילו.

הוא הפך למקשר בין קולק לביהם, התחב על שניהם, ובשנת העשור — מונה לאחראי על יחסי-החוקן של חגיגות העשור. רק שנתיים לאחר-מכן הגיע למסרתו: יוחנן ביהם הועלה לתפקיד מנהל הלישכה ה-ממשלתית לתיירות בארצות-הברית — ואילו דה-שליט הפך ממלא-מקום מנהל חברת התיירות.

אגב: אותה עת נשארה החברה ללא מנהל פורמלי.

"מרבד אדום". מיום היכנסו ל-חברת התיירות ניגש ממי החרוץ למלאכה. הוא סוכב עצמו בחבורה של אנשי-שלומו, כגון א. צ. פרוסס, מארגן פסטיבל-הנפל ב-קיסריה, דוד חוליק, עמרם צור, ויקטור בן-מנחם. אס-אס צמחה האימפריה האישית ואס אס הפך לקיסר ממש.

מתנגדיו של ממי דה-שליט טוענים ש-הזניח את ענייני התיירות, התרכז בעיקר ביחסי-ציבור בעזרת מזכירתו היפהפה, נערת-הזווהר רותי נוימן, ששימשה לו שרת-טקס.

לכל אורח מפורסם המגיע ארצה, דאג ממי לערוך מסיבות-קוקטייל יקרות, אליהן היו נוהרים כל המיהרמה של ישראל. דני קיי, ליאונארד ברנשטיין, אייזיק שטרן ויהודים עשירים מארצות-הברית זכו למה שכונה בלישכה "טיפול על המרבד האדום". בצד רותי נוימן, שימשה אשה שנייה כמארחת-יוקרה: הרכליאת מירה אברך, מגוללת תולדות-החוגי-הנוצץ, ומבאות-ביתו של ממי.

"אדם נוח". אבל ממי לא הסתפק בזוהר וביוקרה.

הוא גם פעל, כל העת, מאחורי הקלעים, כאיש-אימונו של ב.ג.י.

לכן חשבו כולם, עת התחלפו ההנהגות, שבעיקבות התפטרותו של בן-גוריון וסיר-לוקו של טדי קולק ממשרד ראש-הממשלה, ילק ממי דה-שליט לפחות בדרכו של משה דיין הוזהר, שנטש אז את משרד החקלאות — ויתפטר.

אך דה-שליט פעל אחרת. הוא פנה ישר ללוי אשכול, הטעים בפניו את נאמנותו לתפקיד ולא לראש הממשלה בן-גוריון. הי תוצאה: אשכול התרשם שממי הוא "אדם נוח", מינה אותו למנהל משרד התיירות.

אלא שהנוחיות היתה קצרה מאוד. כ-עבור חודשים אחדים, החלו החיכוכים בין ממי לבין שר-התיירות דאז, עקיבא גוברין. השר תלה את כישלון מסע-התיירות הישראלי בדה-שליט. הוא אף פתח במגע עם פקידים בכירים במשרד על מנת להחליפו.

ממי דה-שליט פעל כדרכו: בצניעות הי-אישיים. הוא מיהר ללוי אשכול, התלונן על גוברין, וזה בתמיכין מלאים, הושאר על כיסאו.

"אל תדאג!" אולם הלחץ על אשכול, לפטר את איש-אימונו ואיש-אימונו של בן-גוריון לשעבר — גבר.

מלונאים באו והתלוננו על ממי. ואילו בעניין סיסות-החכירה (ציאטורים), הנושא הכאוב ביותר של התיירות הישראלית, סירב דה-שליט לגעת — כדי לא להסתכסך עם מנהל אל-על, אלוף אפרים בן-ארצי.

מצד שני, באו לדה-שליט בטענות שבמקום להבליט את ישראל כארץ תיירות של דת-ושמש, הוא מצוין שהמחצב לא כל-כך נורא והגבול אינו כל-כך מסוכן, כפי שהתבטאו מתנגדיו.

כן הואשם המנהל כי הוא מדכא את יוזמת מנהלי הלשכות שלו בחו"ל, שאינן פרי פועלו האישית.

לאחר הבחירות לכנסת הששית, פינה גוברין את מקומו לשר הלי"ע, משה קול. הדבר היה, כביכול, לטובת דה-שליט — שעל-אף קירבתו לבן-גוריון ואשכול, דגל לא פעם, בנסיבות פרטיות, בהשקפות ליברליות אישיות.

אולם השר החדש לא אהב את דה-שליט. המנהל נשאר, חיש, מבודד לגמרי. לאשכול נימאס להגן עליו: הוא הציע לדה-שליט לנהל חברה חדשה, שתספג בפיתוח הסרט הישראלי ממי סירב.

ואז איים קול שאם דה-שליט לא יתפטר — הוא ידרוש מן הממשלה לפטר אותו, כפי שקובע החוק.

אשכול מיהר לפשר, להרגיע את הרוח. הוא קרא אליו את ממי, הציע לו לקחת חופשה. "אל תדאג", הבטיח אשכול כשנפרדו, "גם אחרי חגיגות העשורים אנצא לך משרה הולמת."

שנה טובה

כל השנה

עם מוצרי

סינרמה

חליכות הדיון

מרכז עדשות מגע

CONTACT LENS CENTER
"גרזובסקי — אישון לנס"
תל-אביב, רחוב שניאור 5
(פינת רח' פינסקר 20, ליד מוגרבי, מול מגרש חניה)
טל. 55029
שעות קבלה 9-17
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

קונים

במחירים גבוהים

מלווה קליטה

מכל הסוגים (גם של חברות)

מלווה בטחון ויתר המלוות

"נוה", שדרות רוטשילד 15 תל-אביב, טל. 54931,

פתוח רצוף מ-8.30 בבוקר עד 6.30 בערב.

התמורה במקום — במזומן.